

DATUM 2026-08-13
 DNR. 26/01714-1
 HANDLÄGGARE Renée Fischbach Engelberg
 TELEFON 040-6350826
 E-POST renee.fischbachengelberg@vasyd.se

FRÅN/ GÄLLER:
 Stadskontoret, STK-2026-1038

Yttrande gällande Naturvårdsverkets förslag till reviderad föreskrift om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar

VA SYD har fått ovan rubricerat ärende för yttrande till Stadskontoret. VA SYDs synpunkter översänds härmed.

Om VA SYD

VA SYD är ett kommunalförbund som utvecklar och vårdar VA-system och avfallshantering i Sydvästra Skåne.

VA SYDs avfallsavdelning ansvarar för insamlingen av kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar i Malmö stad och Burlövs kommun. Ansvarig politisk instans är Tekniska nämnden i Malmö, genom avtal med Burlövs kommun. Avfallshierarkin genomsyrar det övergripande arbetet, där det är prioriterat att avfallsmängderna ska minska, återbruket ska öka och att det avfall som ändå uppkommer ska tas hand om på ett så miljövänligt sätt som möjligt för att kunna bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Bakgrund

Naturvårdsverket gör en revidering av föreskrifterna för ersättning till kommuner för insamlat förpackningsavfall. Ersättningen styrs av förpackningsförordningen. Revideringen görs för att mer effektivt träffa de kostnader som kommunerna har för insamling. I underlaget finns förslag på föreskrifter, förslag på ersättning, bilagor för respektive fokusområde för ersättning. Dessa fokusområden är insamling från: ÅVC, Lättillgängliga insamlingsplatser (LIP:ar), Fritidsboenden, Gemensamhetslösningar, Ö-hämtning, insamling från hög befolkningstäthet, Ny Avfallslösning: mobil insamlingsplats/temporära mottagningsplatser samt ersättning för kostnader vid omlastningsplatser.

Förpackningsförordningen sätter ramarna för ersättningen, exempelvis om ersättningen ska betalas ut per hushåll och per insamlingsplats eller vilka förpackningsslag som ska samlas in i olika

insamlingssystem. Naturvårdsverket har haft gällande lagstiftning som utgångspunkt inom denna revidering av ersättningen.

Naturvårdsverket har också gjort en konsekvensutredning för gjorda beräkningar, avgränsningar, förväntade effekter och alternativa ersättningsmodeller.

Målet med revideringen är att ersättningen i högre grad ska vara kostnadsriktig och träffsäker, samt ge kommunerna rimliga förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter.

Naturvårdsverkets egna summering av konsekvenser säger i kort att: "Framför allt bedöms kommuner med hög befolkningstäthet samt kommuner med en hög andel fritidsboende hushåll i en- och tvåbostadshus få en ökad ersättning med Naturvårdsverkets förslag. För kommuner som inte bygger ut fastighetsnära insamling som omfattar insamling av samtliga förpackningsfraktioner som ska samlas in fastighetsnära riskerar att få minskad ersättning från 1 januari 2029".

Generella ställningstaganden:

- VA SYDs tyngsta synpunkt är att förslaget är mer komplext än nuvarande, vilket är olyckligt och riskerar att göra det mindre hanterbart att rapportera in.
- VA SYDs önskan är att framtida revideringar borde ha längre framförhållning då denna typ av ändringar utgör en stor påverkan på budget och taxa.
- VA SYD anser att grundprincipen om en hög fast ersättning och en låg rörlig ersättning behöver omprioriteras. Dagens ersättning gynnar att få in hushåll att anslutna till FNI men ger sedan inga incitament till att öka graden av materialåtervinningen med en låg rörlig avgift. För kommuner med hög andel flerbostadshus borde den rörliga ersättningen vara högre för att skapa incitament att samla in mer.
- Det är viktigt att ersättningsmodellen är konstruerad på ett sätt så att det gynnar kommuner att skapa de bästa incitamenten för en effektiv insamling. Det vill säga att skapa förutsättningar för hushåll att öka sin källsortering oavsett om det är tätbefolkat eller glest befolkat. Eftersom förutsättningarna är olika bör också ersättningsmodellen se olika ut med grundprincipen att en ökad grad av materialåtervinning går före antal hushåll.
- VA SYD håller inte med Naturvårdsverkets ställningstagande kring framtidens insamling och avveckling av förpackningar från Lättillgängliga platser (LIP:ar). Malmö & Burlöv har idag en hög anslutning (95%) av fastighetsnära insamling från flerbostadshus samtidigt som vi den närmsta tiden ser ett fortsatt behov av insamling av samtliga fraktioner på LIP. VA SYD ser fortsatt LIP:ar som en mer permanent lösning än tillfällig speciellt eftersom VA SYD planerar bygga ut för metall och glas. VA SYD håller inte heller med i Naturvårdsverkets bedömning om att risken för dumpning minskar med utbyggnad av FNI. VA SYD ställer sig också frågande till hur dessa tillfälliga LIP:ar ska följas upp?

Specifika yttranden per fokusområde

Rubrikerna återger från Bilaga 3 - Konsekvensutredning gällande Naturvårdsverkets förslag till reviderade föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar NV-26-072914.

1.6. Naturvårdsverkets förslag och deras konsekvenser

1.6.1. Reviderad ersättning för överlämning av förpackningsavfall på omlastningsstationer

Dessa särredovisas och ersätts i fast kostnad (220 000kr per kommun) för kapitalinvestering (som inte indexjusteras) och rörlig kostnad (152 kr per ton) för driftkostnad som blir av mer betydelse för större kommuner är Naturvårdsverkets bedömning. Förslaget innebär att ersättning betalas per kommun och inte per omlastningsplats.

– VA SYD välkomnar att ersättningen för omlastning tydliggörs och särredovisas. Vi ser dock behov av att säkerställa att ersättningsmodellen är långsiktigt robust och ger kommunerna rimliga förutsättningar för kostnadstäckning. Den fasta delen anser VA SYD vara rimlig. VA SYD anser att det positivt att beräkningsgrunderna för den fasta och rörliga ersättningen redovisas. Samtidigt bör de antaganden som ligger bakom den föreslagna nivån om 150 kr/ton följas upp mot faktisk kostnadsutveckling och faktiska kostnader för omlastning. Kostnaderna kan variera betydligt mellan kommuner och över tid beroende på bland annat entreprenadkostnader, investeringsbehov, markkostnader, kapacitetsbehov och möjligheten till samordning.

VA SYD anser därför att ersättningsnivåerna bör följas upp regelbundet och att det bör finnas en tydlig möjlighet till indexering och justering när kostnadsförutsättningarna förändras. En enskild upphandling eller ett aktuellt entreprenadpris bör inte vara styrande för den långsiktiga ersättningsnivån.

1.6.2. Nya ersättningar för insamling av förpackningsavfall via lättillgängliga insamlingsplatser

En fast plus en rörlig ersättning. Förslaget delar in den fasta ersättningen i tre delar: en för skrymmande papper och plast (118 700 kr per insamlingsplats), en för tillfälliga LIP:ar med papper, plast, metall och glas (148 100 kr per insamlingsplats). En tredje för kommuner med hög befolkningstäthet (81 200 kr per insamlingsplats). Rörlig ersättning tillkommer.

– VA SYD är positiva till ersättning för kommuner med hög befolkningstäthet men tveksamma till den rörliga ersättningen för tillfälliga LIP:ar. Den rörliga ersättningen verkar bli mer komplex samtidigt som VA SYD ser att det kommer att finnas ett fortsatt behov av LIP:ar av samtliga fraktioner, liknande idag. Detta behov bygger vi på antagandet om redan fullt utnyttjade LIP:ar trots en redan relativt hög FNI-grad (95%) inom Malmö och Burlöv kommun.

1.6.3. Reviderad ersättning för insamling av förpackningsavfall på återvinningscentraler

En fast avgift (137 200 kr per insamlingsplats) samt en rörlig tonersättning för de vanliga förpackningsslagen (inte trä eller övrigt material då kostnaden för dessa ska täckas i den rörliga ersättningen).

– VA SYD har svårt i dagsläget att bedöma om detta är rimligt men är positiva till att hänsyn tas till faktiska kostnader.

1.6.4. Ersättning för insamling av förpackningsavfall vid regelbundet återkommande temporära mottagningsplatser

*Fast och rörlig ersättning för temporära mottagningsplatser. Minimikrav är att det måste vara minst fem tillfällen per år och plats. Ersättning per plats blir då 4000 kr*5 = cirka 20300 kr per år och plats.*

- VA SYD tveksamma till denna ersättning som riskerar att göra modellen mer komplex. Otydligt i vilka fall dessa kan användas.

1.6.5. Ytterligare ersättning för fastighetsnära insamling vid hög andel fritidsboende hushåll

Föreslås att ersättningen kompletteras med en extra fast ersättning till de kommuner som har minst 20 procent andel fritidsboende hushåll i en- och tvåbostadshus.

- VA SYD har inga synpunkter då vi har en låg andel fritidsboende.

1.6.6. Ny ersättning införs för insamling av förpackningsavfall från gemensamma behållare från hushåll i en- och tvåbostadshus

En ny fast ersättning per hushåll föreslås införas för både permanentboende och fritidsboende hushåll i en- och tvåbostadshus. Ersättningen görs beroende av vilken kommungrupp som kommunen är indelad i. Kommunen föreslås ha rätt till ersättning för insamling av förpackningsavfall från hushåll i en- och tvåbostadshus som använder gemensamma behållare oavsett om insamlingen sker fastighetsnära eller från upphämningsplatser som inte är fastighetsnära. Ersättningen ska lämnas om minst tre hushåll i en- och tvåbostadshus använder samma avfallsbehållare för insamling av förpackningsavfall. Kommunen kan inte få ersättning för fastighetsnära insamling om insamlingen från en- och tvåbostadshus sker från gemensamma behållare.

– VA SYD är positiva till att skapa flexibilitet i modellen men upplever en otydlighet kring vilken nivå av ersättning som gäller för gemensamma behållare respektive nivå för FNI – ersättning från enskilda kärl. Båda skulle kunna vara fastighetsnära. VA SYD önskar ett förtydligande.

1.6.7. Ersättning för insamling av förpackningsavfall från upphämningsplatser

Naturvårdsverket föreslår att ersättning för insamling av förpackningsavfall från upphämningsplatser föreslås bli densamma som för fastighetsnära insamling

– VA SYD är positiva till ersättningen men vill betona vikten av att skapa rätt incitament. Genom att ersättningen skapar möjligheter för de fastigheter som inte har möjlighet att bygga

om sina miljörum så finns det de fastigheter som bekostar en ombyggnation för att få plats med fler kärl men får då betala ett dyrare pris för sin FNI. Ersättningen bör styra på ett sätt som premierar incitament att se till att ha insamling fastighetsnära.

1.6.8. Ingen extra ersättning för insamling av förpackningsavfall från öar utan vägförbindelse och farbara vägar

Naturvårdsverket föreslår ingen extra ersättning till vissa kommuner för insamling av förpackningsavfall på öar med särskilda förutsättningar

– VA SYD har inga synpunkter då vi inte har denna typ av insamling.

1.6.9. Behov av ny basmånad för indexering

Förslaget är tänkt ha start i januari 2026. Behov av en ny basmånad för indexering. Ingen indexering sker för den fasta ersättningen för omlastning, merersättning för låg befolkningstäthet och för information.

- VA SYD är tveksamma och anser att det bör finnas möjlighet för indexering för samtliga kostnader.

1.6.10. Ersättningen för fastighetsnära insamling differentieras inte från 1 januari 2029

Naturvårdsverket föreslår att ersättning för fastighetsnära insamling och för den insamling som sker från upphämningsplatser från 1 januari 2029 beräknas och lämnas som ett belopp istället för att ersättningen differentieras utifrån förpackningsfraktioner som samlas in fastighetsnära. Ersättningen kommer då att lämnas per hushåll som har fastighetsnära insamling eller som har en insamling som sker från upphämningsplats där samtliga förpackningsfraktioner samlas in.

- VA SYD är tveksamma och önskar att ersättningsmodellen görs om på ett sätt så att det blir en större andel ersättning kopplat till den rörliga delen samt att man inte gör för stora förändringar i redovisningen i det skede att man håller på att lära sig om kostnaderna och volymer för respektive fraktion. Det kan vidare vara bra att ha kvar samma sätt att redovisa för att inte tappa i sorteringsgrad och kapacitet.

Handläggning och underskrift

Vid den slutliga handläggningen har följande från Avfallsavdelningen deltagit:

Renée Fischbach Engelberg, miljöstrateg; Sandra Kvarnström, enhetschef Stadsutveckling; Katja Andersson inköpsstrateg samt Lars-Fredrik Alingfeldt, enhetschef insamling.

Gunilla Holmberg

Chef avfallsavdelningen, VA SYD

Verifikat

Titel: Yttrande Remiss Ersättning för förpackningsinsamling
Naturvårdsverket
ID: 95cfcd00-971f-11f1-980d-c5dfc1dd3f5e

Status: Signerat av alla

Skapat: 2026-08-13

Underskrifter

VA SYD 2220002378
Gunilla Holmberg
Gunilla.Holmberg@vasyd.se
Signerat: 2026-08-13 16:11 BankID GUNILLA HOLMBERG

Filer

Filnamn	Storlek	Kontrollsumma
Yttrande Remiss Ersättning för förpackningsinsamling Naturvårdsverket.pdf	413.0 kB	a8d0 e24b 7c56 9644 5b1f 04e3 cd32 17dd f6af 5708 cc56 e96b 5e11 5a41 90f2 0f7e

Händelser

Datum	Tid	Händelse
2026-08-13	16:03	Skapat Katja Andersson, VA SYD 2220002378. IP: 193.180.63.4
2026-08-13	16:11	Signerat Gunilla Holmberg, VA SYD Genomfört med: BankID av GUNILLA HOLMBERG. IP: 193.180.63.4

Verifikat utfärdat av Svensk e-identitet AB

Detta verifikat bekräftar vilka parter som har signerat och innehåller relevant information för att verifiera parternas identitet samt relevanta händelser i anslutning till signering. Till detta finns separata datafiler bifogade, dessa innehåller kompletterande information av teknisk karaktär och styrker dokumentens och signaturernas äkthet och validitet (för åtkomst till filerna, använd en PDF-läsare som kan visa bifogade filer). Hash är ett fingeravtryck som varje individuellt dokument får för att säkerställa dess identitet. För mer information, se bifogad dokumentation.

Verifikation, version: 1.22